

Beste lezer,

In de laatste PlatformPost van 2022 staan we even stil bij de jaarwisseling in een rumoerige wereld. Verder:

- Enthousiaste reacties op regionale ontmoetingsdagen
- De ene studiekering is de andere niet
- Gedichten maken onderwerpen lichter
- Column: troep op straat maakt veel los
- Leo Nederpel: studiekering is precies wat ik nodig heb

Van de redactie

Op de drempel van 2023

In het bijna afgelopen jaar keerden we geleidelijk terug naar het oude normaal. Vooral in de tweede jaarhelft konden we als studiekeringen weer vrijwel zonder beperkingen bij elkaar komen. Het komende winter- (en griep)seizoen is nog wel even een test, maar op het moment dat we dit schrijven ziet het er goed uit.

Dat kunnen we helaas niet zeggen van de oorlog die ons sinds begin 2022 in de greep heeft. Er zullen weinig studiekringbijeenkomsten zijn geweest waarin de termen oorlog, Oekraïne, Rusland en Poetin niet zijn gevallen. Al is het maar in de marge. En anders wel afgeleide thema's als cyberaanvallen, voedsel- en energietekorten, economische oorlog, desinformatie en inflatie.

Al het slechte nieuws in het oude jaar is een reden te meer om elkaar een goed 2023 te wensen. Dat zal geen jaar zijn waarin alle problemen als sneeuw voor de zon verdwijnen. Ook in 2023 zullen we het in ons persoonlijk leven en vooral in studiekringverband nog vaak hebben over de oorlog en kwesties als de stikstof- en wooncrisis. Wat we er ook over kunnen zeggen: er is gespreksstof genoeg.

Studiekring belangrijk

De redactie voegt hier de wens aan toe dat het ieder van ons ook persoonlijk in 2023 goed gaat. Ouderdom gaat helaas vaak samen met beperkingen van allerlei aard. In deze PlatformPost schrijven we over een kringdeelnemer die daarover kan meepraten: de Zoetermeerder Leo Nederpel. Leo heeft al vijftien jaar de ziekte van parkinson. We vragen je aandacht voor zijn verhaal, vooral omdat daaruit blijkt hoe belangrijk zijn studiekring voor hem is. Om onze voorzitter Wim Heijser uit een eerdere PlatformPost te citeren: "Je zou veel meer mensen een studiekring gunnen".

PlatformPost

Tenslotte nog iets over de PlatformPost. In september is hiermee een nieuwe redactie aan de slag gegaan. De reacties die we krijgen geven aan dat we op de goede weg zitten, maar we houden ons aanbevolen voor suggesties voor verdere aanpassingen.

De redactie is voortdurend op zoek naar boeiende en inspirerende verhalen uit de wereld van de studiekringen. Maar we kunnen onmogelijk weten wat er in alle 110 kringen speelt. Daarvoor hebben we jou nodig. Met andere woorden, suggesties voor verhalen zijn welkom. Bescheidenheid wordt niet op prijs gesteld, elke kring en iedere kringdeelnemer is een verhaal waard. Bijvoorbeeld jouw ervaring over de eerste keer dat je een presentatie hield. Of een presentatie (van jou of een ander) die je altijd zal bijblijven. Ter inspiratie voor ons allemaal in een nieuw studieringjaar.

E-mailadres: platformstudiekringen50plus@gmail.com

Van het Platform

‘Enthousiaste reacties op regionale ontmoetingsdagen’

Een van de manieren waarop het Platformbestuur het contact met de studiekringen onderhoudt zijn regionale ontmoetingsdagen. In de vorige nieuwsbrief lieten we weten dat in oktober een aantal kringen in Noord-Holland bij elkaar is geweest, in november zaten kringen in Zuidwest-Nederland bij elkaar.

Kringen en platformbestuur op 18 november bijeen in Spijkenisse

Op die laatste bijeenkomst in Spijkenisse waren elf vertegenwoordigers van zes studiekringen afgekomen. Opvallend zijn volgens het Platformbestuur de grote verschillen die hier aan het licht kwamen tussen de ene en de andere kring. In het bijzonder hoe het er in de kring Spijkenisse anders aan toegaat dan in Waddinxveen (zie hieronder).

De afgelopen twee jaar zijn er vier van deze regiodagen geweest. Eerder waren Deventer en Tiel aan de beurt. Van de 63 studiekringen die tot nu toe zijn uitgenodigd, hadden 27 een of twee kringleden afgevaardigd.

Het bestuur wil de komende tijd ook de overige bijna vijftig kringen uitnodigen voor bijeenkomsten bij hen in de buurt. Concrete data zijn er nog niet. “Maar we zijn van plan om met enige regelmaat contact te hebben met alle 110 studiekringen”, zegt het bestuur.

Kringen die niet willen wachten kunnen zelf met voorstellen komen. Het bestuur zegt zich elke keer weer te verheugen op geluiden uit de kringen. “We hopen dat de enthousiaste reacties van de kringen die hebben deelgenomen, inspiratie is voor die die nog niet in de gelegenheid zijn geweest om mee te doen.”

Zuid-Hollandse studiekringen

Sociale contacten gemene deler ondanks grote verschillen

De ene studiekring is de andere niet. Neem Studiekring 2 in Waddinxveen en kring De Boekenberg in Spijkenisse. In de eerste gaat het er gestructureerd aan toe. Zelf zeggen ze: “Losjes, maar wel in een strak verband”. In Spijkenisse daarentegen ontbreekt vaak een agenda. “Wij kunnen ons niet meten met kringen waar de lat hoger ligt. Dat willen we ook niet.”

De serieuze en gedegen aard van de kring in Waddinxveen blijkt onder andere uit de indeling van het studieseizoen in “twee semesters” (negen bijeenkomsten in het najaar, tien in winter en voorjaar). Maar vaste voorzitter Ron Versluis merkt op dat er in zijn kring ook heus wel gelachen wordt. “En het sociale aspect is ook belangrijk.”

Henk van der Werf

In Spijkenisse houden de deelnemers niet of nauwelijks presentaties. Een enkele keer komt een externe spreker. Zoals laatst toen iemand tips gaf over veilig wonen voor senioren. Binnenkort verwachten ze een spreker van de politie over cybercriminaliteit.

Maar doorgaans is er niets geagendeerd, zegt deelnemer Henk van der Werf. “Dan vraagt de voorzitter of iemand iets wil aansnijden. Er komt altijd wel wat los, wat tot levendige discussies kan leiden. Laatst hebben we twee uur over mensenrechten gepraat.”

‘Eerste keer bloednerveus’

Nee, dan hebben de bijeenkomsten in Waddinxveen een heel ander verloop. In deze kring is iedere deelnemer verantwoordelijk voor de inhoud van minstens één bijeenkomst per seizoen. Dat is voor sommigen een hele uitdaging, zegt Ron

Verluis. Maar hij ziet de kringleden groeien. “De eerste keer ben je bloednerveus, maar bij de volgende presentatie zie je meer zelfvertrouwen. We trekken ons aan elkaar op.”

De club in Waddinxveen werkt samen met de regionale welzijnskoepel. In zijn werving laat deze organisatie weten wat deelnemers in huis moeten hebben wat betreft nieuwsgierigheid en intellectuele belangstelling. Gegadigden worden doorverwezen naar Ron, die het als zijn taak ziet om “helder over te brengen wat er van kringleden wordt verwacht”. Hij hecht daaraan om teleurstelling bij zowel de kandidaten als de groep te voorkomen. “Dat betekent wel dat sommige bij de poort afhaken.”

China van Xi

Recente presentaties in Waddinxveen gingen over het plaatselijke historische genootschap, het China van Xi en de Vrijmetselarij. “We agenderen ook wel eens een uitzending van Tegenlicht of Zembla”, zegt Ron. “Je merkt dat we altijd weer uitkijken naar de volgende keer. De studiekring is een wezenlijk element in ons leven.”

Ron Versluis

Henk van der Werf uit Spijkenisse wist tijdens de regioday niet wat hij hoorde over de kring in Waddinxveen. In De Boekenberg denken ze nog wel eens aan de gepensioneerde brandweerman, die na korte tijd opstapte toen er toch iets van een planning was. “Heel zijn leven had in het teken gestaan van zijn werkroosters en de pieper. Hij wilde niets meer te maken hebben met welke planning dan ook.”

Als er in Spijkenisse iets wordt gepland, zijn het vaak uitstapjes. Naar musea in Rotterdam en bezienswaardigheden in de omgeving, waaronder laatst een tochtje met een fluisterboot in Spijkenisse. En na een bezoek aan een woonproject in Hoogvliet is de groep bij een van de deelnemers thuis geweest. “Inclusief een etentje”, zegt Henk. “Dat was heel goed voor de sociale contacten.”

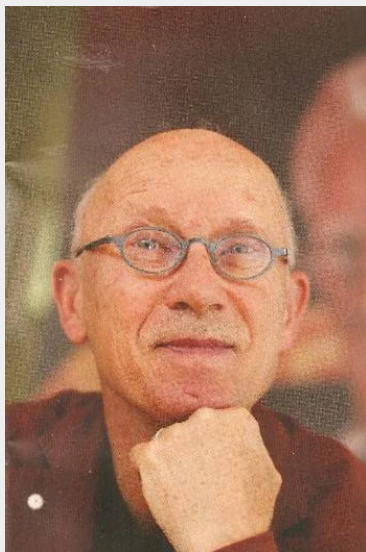
Op dat sociale aspect komt Ron uit Waddinxveen nog een keer terug. Hij benadrukt dat ook dát in zijn kring belangrijk is. In Waddinxveen 2 zijn ook stellen lid. “Onlangs is bij twee van de drie paren de man overleden. De weduwen zoeken elkaar nu op en vinden hierin veel steun.”

Inspiratie

'Gedichten maken onderwerpen lichter'

De gesprekken in studiekring 'Nooit Geweten' in Boxmeer zijn wel eens aan de zware kant. De vraag kwam op of het soms niet wat luchtiger kan. Deelnemer Marco van de Plasse zag wel een manier. Hij draagt in de kring geregeld zelfgemaakt gedichten voor. "In gedichten worden onderwerpen soms wat lichter en speelser."

Marco van de Plasse: irritatie over geitenpaadjes

In Boxmeer beginnen de tien deelnemers zoals in veel kringen hun bijeenkomsten met een rondje actualiteiten. Dat onderdeel werd niet zo lang na de oprichting van de club in 2019 gedomineerd door de pandemie. En nu zijn het de oorlog in Oekraïne en de klimaatcrisis die geregeld ter sprake komen.

Door te dichten kun je zaken op een andere manier brengen, zegt de 72-jarige Boxmerenaar. Daarbij gaat hij serieuze onderwerpen niet uit de weg. Marco kan er ook opinies in kwijt, en zijn irritatie over de geitenpaadjes in de stikstofcrisisproblematiek.

Geitenpaadjes

*Was het mieren-neuken,
of was het schapendrift?*

*Was het kippenkuur,
of wellicht kraaienkiest?*

*'T was geen scharrelbier
en ook geen bokkenpruik,
evenmin muggenziften
om een olifantshuid.*

*Kom, vooruit met de geit, 't was
heel wat meer dan kattenkwaad.*

*Hét toverwoord deze week was
het niet met name genoemde,
stiekeme en steeds weer terugkerende
geitenpaad, gei-ten-pad!*

*Een oneigenlijk pad
bij het stikstof-gepraat,
een onmogelijk pad
als er natuur op staat,
een doodlopend pad
waar de wet over gaat.*

*Zo loopt telkens en telkens, het al
meerdere decennia, eeuwig verhullende,
eindeloos polderende, welhaast
laffe geitenpaadje van onze staat!*

Persoonlijke natuurbeleving

Het zijn volgens Marco niet alleen woorden die een gedicht tot zijn recht laten komen, ook de voordracht doet er toe. Maar dat is hem wel toevertrouwd gezien Marco's ruime ervaring als theatermaker. Hij was onder andere 25 jaar regisseur in het amateurtoneel. Soms komt Marco ook wel eens met een haiku naar de studiekring. "Een haiku is een van oorsprong drieregelige versvorm, waarbij een bijzondere persoonlijke natuurbeleving centraal staat. Ritme en klank zijn hierbij belangrijk."

Tijdens een wandeling in natuurgebied Maasheggen kwam Marco op deze haiku:

*Schuilen in de heg
onverstoorbaar kwettert
de gevlochten liefde*

Marco is lid van regionaal schrijversplatform De Kneep. De term Kneep staat voor het samenbinden van de bladzijden in de kaft van gebonden boeken. Met een verwijzing naar de naam van zijn studiekring, zegt Marco: "De betekenis van dit woord is voor menigeen typisch een voorbeeld waarvan je kunt zeggen: *Nooit Geweten*".

Column

Cor Snijders Rotzooi

Vlaktbij ons huis staat een container waarin je plastic kwijt kan. Ik loop er wel eens met onze verzameling naar toe. Soms is het een chaos. Half gesloopte kasten en bankstellen die je met een treurige blik aankijken. Zakken vuilnis die zijn opengescheurd. Troep op de tegels. Kartonnen dozen. De plek is af en toe een vuilnisbelt.

In onze kring vertel ik erover en uit mijn ergernis. Het blijkt een bekend verschijnsel, veel kringleden lopen er ook bijna letterlijk tegenaan. Er is er één die een keer aan het opruimen is geslagen. We kijken hem stomverbaasd aan, maar hij haalt zijn schouders op. "Ik kan dat niet aanzien", is zijn uitleg.

Een ander kringdeelnemer vertelt over glas dat hij van de weg had geveegd. En weer een ander had jongelui aangesproken die peuken en verpakkingen hadden gedumpt op een miezerig veldje. Een van hen ruimde de boel lacherig op. Onze kringgenoot bekent gespannen naar huis te zijn gelopen. Zouden ze hem achterna zitten?

Er komen nog meer verhalen los; over matrassen, tafels en stoelen met heftige gebruikssporen en een kapotte bromfiets die tegen een lantaarnpaal stond geparkeerd. De voorzitter ziet het aan met een blik op zijn horloge. Hij hamert het gesprek af en stelt voor om het onderwerp te plannen als thema voor een volgende keer. We vinden het een goed idee, iedereen kan daar een bijdrage aan leveren.

Overigens is het bij onze container altijd snel weer opgeruimd. Hulde aan de mensen van de gemeentereiniging.

Leo Nederpel, kring Zoetermeer **'Studiekring is precies wat ik nodig heb'**

Door Evert Kooij

Sinds 2007 heeft Leo Nederpel de ziekte van parkinson. De 81-jarige is er de man niet naar om bij de pakken neer te zitten. Aan de hand van een trainingsschema probeert Leo zo veel mogelijk in beweging te blijven. Ook mentaal daagt hij zichzelf uit. Daarom is hij drie jaar geleden lid geworden van een van de plaatselijke studiekringen. “Als je op je stoel blijft zitten, is het gauw gebeurd.”

Leo: 'ik probeer me op de been te houden'

Leo oogt broos en loopt traag als hij zijn stoel opzoekt. Ik bezoek hem in zijn woning in Zoetermeer met uitzicht op de rijkelijk aanwezige herfstkleuren aan de andere kant van het glas.

Hoe gaat het?

“Moeizaam.” Leo is heel even stil. Zijn stem is zwak, maar hij is goed te verstaan. “Ik probeer me op de been te houden. De laatste tijd val ik geregeld. Dat gaat spontaan, soms ook omdat ik mijn voeten niet goed optil.” De parkinson sloeg vijftien jaar geleden al toe. Alsof hij ‘geluk’ heeft gehad zegt Leo: “De meesten met deze ziekte zijn in die tijd al gesneuveld”.

Op zijn rollator liggen enkele a4-tjes die betrekking hebben op de laatste keer dat hij in de studiering een presentatie hield. Het onderwerp was sudoku. Niet toevallig, want Leo scherpt met deze denksport zijn geest aan.

Eens in de twee weken komen Leo en de zeven andere leden van zijn kring bij elkaar. Omdat de ochtendrituelen veel tijd kosten, is het voor Leo een hele toer om op tijd (10.00 uur) te zijn. “Eigenlijk is het wel wat vroeg”, zegt hij. Maar hij gaat graag, want de studiering “betekent iets”.

Hoe ontdekte je de ziekte?

“Bij het zwemmen in de Middellandse Zee merkte ik dat er iets aan de hand was. De slag aan de linkerkant was niet zo sterk als rechts. Ik draaide rondjes.”

Over de oorzaak van de ziekte is Leo vrij zeker. “Ik heb in de tuinbouw met pesticiden gewerkt. Degene die de rotzooi spoot droeg een masker, ik liep er

onbeschermd achteraan om de slang te slepen.”

De openbaring van de parkinson viel vrijwel samen met het bereiken van Leo's AOW-leeftijd. In het begin kon er nog veel, autorijden en vakanties waren geen probleem. Maar de beperkingen namen langzaam maar zeker toe. Leo verdiepte zich in de ziekte en hield presentaties over parkinson op scholen en aan apotheekmedewerkers en farmaceuten. “Daarmee ben ik gestopt toen ik geen auto meer kon rijden.”

Hoe ben je bij de studiekring terechtgekomen?

“Toen die lezingen ophielden zocht ik verpozing. Die hoopte ik te vinden bij biljart- en sjoelgroepen. Maar dat vond ik niets. Dat kwam ook doordat ik niet werd geaccepteerd. ‘Jij kunt het niet’, zeiden ze. Ja, ik kon niet richten.”

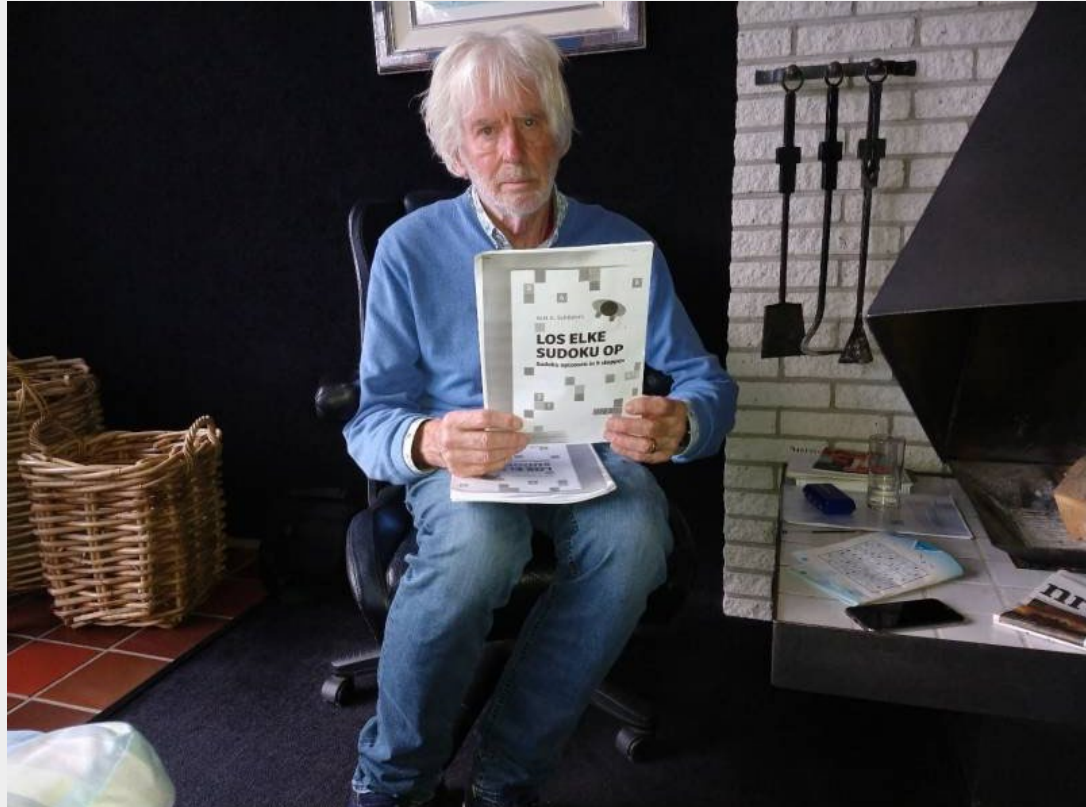
Niet geaccepteerd?

Leo haalt zijn schouder op. “Ze hebben me toen op de studiekring gewezen. Dat bleek precies te zijn wat ik nodig heb. Met het ene onderwerp heb je meer dan met het andere, maar het is altijd interessant. Laatst hield iemand een verhaal over de Grieken, het was helemaal nieuw voor me. Daarna ben ik in de bibliotheek op zoek gegaan naar boeken hierover.”

De afleiding van de studiekring is ook welkom om niet altijd in beslag te worden genomen door de parkinson, zegt de Zoetermeerder. “Je bent anders alleen maar met je lichaam bezig.”

Maar het is onvermijdelijk dat de ziekte veel tijd kost. Op het lopen moet hij zich goed concentreren om op de been te blijven. “Ik heb de neiging bij het lopen voorover te buigen. Mijn hersenen zeggen dat voorover rechtop is. Zo kun je gauw vallen.”

Met wandelen en dagelijkse oefeningen fysiotherapie werkt Leo aan zijn mobiliteit. Ook doet hij logopedie om aan zijn stemvolume te werken. “Het idee is dat ik met mijn stem meer kan dan ik zelf denk. Op die manier kun je weer luider praten. Ook leer ik korte zinnen te spreken om niet in ademnood te komen.”

Met sudoku scherpt Leo zijn geest aan

Op de rollator ligt ook een schema voor het medicijngebruik. Het is een lijst met middelen die dagelijks moeten worden ingenomen. De eerste is om 07.30 uur, de laatste om 23.00 tot 04.00 uur. Leo: “Ik ben een medicijnzombie”.

Vijf jaar na de openbaring van de parkinson zat Leo qua medicatie al aan het maximum. Gelukkig was een hersenoperatie (deep brain stimulation - DBS) mogelijk waardoor de medicijntoediening kon worden beperkt. Het was een zware ingreep met complicaties, zegt Leo. “Door de DBS-operatie is de medicatie met vijftig procent afgenomen. Maar dat is vijf jaar geleden, het effect begint af te nemen.”

Zoals Leo in de studiekring met zijn hoofd bezig is, zo gebruikt hij een middag per week zijn handen op een kinder- en zorgboerderij. “Ik voer konijnen en ontwerp vogelhuisjes. Voor een deel zet ik ze ook in elkaar, maar dat lukt me niet helemaal zonder hulp.”

Speelt de ziekte je in de studiekring geen parten?

“Ik word daar geaccepteerd. Het is een gevarieerd stel mensen. In het deel waarin we de actualiteit bespreken merk ik wel dat mijn gedachten niet zo snel zijn. Dan wil ik wat zeggen, maar ben ik vaak te laat.”

Het houden van presentaties vindt Leo een aantrekkelijke kant van de studiekring. Niet iedereen staat te dringen om dat te doen, (“sommigen moeten worden aangespoord”), maar Leo doet het graag. Sudoku was zoals gezegd zijn laatste, de eerste ging over parkinson. Hoe kan het ook anders, Leo had deze presentatie overgehouden van zijn lezingen in het land. De twee

andere presentaties waren een verslag van een vakantie in Noord-Frankrijk en boeddhisme op Bali. “Het is spannend voor me, maar heel fijn om te doen. Het geeft me energie.”

Heb je een lijstje voor volgende presentaties?

“Ik wil het graag een keer hebben over museum Kröller-Müller. En over een reis die we hebben gemaakt naar St. Petersburg. Wat een mooie stad is dat.”

Heb je een advies aan andere kringleden met beperkingen?

“Discussieer gewoon mee. En houd presentaties, er is altijd wel een onderwerp dat je aanspreekt.”

Sluitingsdatum voor de volgende PlatformPost is dinsdag 17 januari.
De volgende PlatformPost verschijnt op vrijdag 27 januari.

Wilt u ervaringen uit uw studiekring via de PlatformPost delen? Of heeft u tips of inspiratie voor andere kringen? Laat het ons weten.

[Stuur een e-mail](#)

Agenda:

27 januari: Verschijning volgende PlatformPost

24 februari: 'Train-de-begeleider'-dag (training voor bieb-medewerkers in het opzetten van nieuwe studiekringen)

Wilt u de informatie van deze PlatformPost doorgeven aan uw mede-studiekringleden? En hen erop wijzen dat zij zich ook aan kunnen melden voor de PlatformPost? Bedankt!

Wil je je afmelden voor alle nieuwsbrieven? Klik op afmelden.

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Kies dan voor profiel updaten.

Rijnbrink - Hunneperkade 70 - 7418 BT - Deventer

[Profiel wijzigen](#) - [Afmelden](#)

Copyright © 2022 Rijnbrink - Alle rechten voorbehouden.